

# AIDAI

B. Girėys  
Tremties  
KNYGNEŠYS

Münchenas Penktadienis, 1946. IX. 13 d. /III metai/ Nr. 213 /250/

## Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Italijos atstovas trečiadienį pasiūlė Venecia-Julija srityje paskelbti plebiscitą Italijos-Jugoslavijos sienai nustatyti. Savo rašte Bononi sako, kad valstybinės sienos turėtų atitikti etnines sienas, t.y., kad vienos tautos gyventojų dauguma nepatektų kitos tautos valdžiai ir kad į gyventojų norus būtų atsižvelgta.

Jugoslavijos delegatas protestavo prieš Gorico priskyrimą Italijai. Goricas esąs plačios sloveniškos srities ūkinis centras. Be to, Jugoslavija turinti etnines ir istorines teises į Goricą. Čekijos atstovas pasiūlė sudaryti atskira pakomisę Gorico klausimui atsvarstyti.

Australijos atstovo siūlyjimas sudaryti teisną žmonių teisėms apsaugoti buvo atmestas, nes tai neįeina į Taikos Kongreso kompetenciją. Prancūzija iš Italijos pareikalavo 500 mil. svarų sterlingų reparaacijų. JAV, Kanada, Pietų Afrika, Indija, Australija ir Kinija oficialiai atsisakė nuo reparaacijų iš Italijos. JAV delegatas pareiškė, kad JAV Italijai suteikė paramos 100 mil. dolerių sumai ir nenori, kad suteiktoji parama tektų užsieniams reparaacijų forma. Anglijos delegatas siūlo suteikti Italijai 5 metų moratoriumą.

Italija ir Jugoslavija pradėjo tiesiogines derybas Triesto klausimu.

## JAV karo laivai svaidys raketines bombas

Vašingtonas /AP/. JAV lenktyniuoja, norėdamos išlaikyti jūrų pirmenybę. Jos jau stato pirmuosius pasaulyje atominius laivus, kurių svarbiausios baterijos svaidys robotines bombas, vietoje iki šiol buvusių patrankų. Karo laivynas neseniai gana neaiškiam pranešime paskelbė, kad 45.000 tonų karo laivas „Kentucky“ ir 27.000 tonų kreiseris „Hawaii“ bus radijo pagalba valdomi

laivai. Jūrų karo ekspertai nurodo, kad karo laivų destruktvyvinė galia gali būti nepaprastai padidinta, panaudojant toli skrendančias raketas. Raketos skrenda į taikinį elektroninių spindulių valdomos arba jas pritraukia taikinio šiluma ar plienas. Todėl sakant, drastiškai atsisakoma nuo buvusių laivų apginklavimo metodų ir griebiamasi visiškai naujų. Manoma, kad daug įtakos turi ir atominės bombos bandymas Bikinį salose. Vice-admirolas Cochrane apie naują planą taip sako: Karo laivynas išbandė raketinius ginklus ir juos patbulino. Jų panaudojimas jūrų kare sudarys kariaavimo metodų revoliuciją ir labai žymiai padidins karo laivų smogiamąją jėgą. Šis vice-admirolo pareiškimas aiškiai pranešauja šaunamųjų ginklų eros pabaigą JAV karo laivuose.

## Konfiskuotos brangenybės

Berlynas. Iš antradienio į trečiadienį naktį britų ir amerikiečių zonose vienu metu buvo padarytos kratos ieškant brangenybių, kurios buvo nacių pagrobtos iš užimtų kraštų ir Vokietijai griūvant paslėptos. Kratų metu surasta aukso ir kitų vertybių už keltą milijonų dolerių. Visos vertybės konfiskuotos. Keletas šimtų asmenų apklausta. Britų zonoje surimta per 40 asmenų. Pusė šių brangenybių jau surasta. Brangenybės bus gražintos tiems kraštams, iš kurių jos pagrobtos.

## Gen. Eisenhoweris atvyks į Vokietiją ir Austriją

Naujorkas. Oficialiai pranešama, kad JAV generalinio štabo viršininkas generolas Eisenhoweris per artimiausias 10 dienų atvyks į Vokietiją inspektuoti amerikiečių okupacinių karinių pajėgų. Taip pat jis aplankys ir amerikiečių zoną Austrijoje. Iš karinių sluoksnių pranešama, kad amerikiečių okupacinė armija Vokietijoje

iki 1947 m. liepos mėn. būsianti sumažinta iki 150.000 vyrų. Šio karių kiekio pakaks karinei valdžiai paremti.

### Trumpos žinios

- Naujorkas. Sąjunginių Tautų Ūkio Taryba pradėjo posėdžius. Posėdžiai truks apie 3 savaites. Viename posėdyje La Guardia pareiškė, kad trečtinių padėtis Europoje keičianti didelių rūpesčių. Jis prašo kiekvieną kraštą išsiaiškinti, kiek tokių asmenų gali priglauti. La Guardia sako: klausimas yra skubus ir neatišiotinas, nes čia eina kalba ne apie karines medžiagas, bet apie žmones.

- Naujorkas. Trečiadienio Saugumo Tarybos posėdyje Gromyko aštriai puolė Britaniją, kad ji neteisėtai laiko kariuomenę Graikijoje ir ten kursto monarchistų agresyvinę politiką. Tokiu būdu demokratiniai principai esą sutrūpti. Britų delegatas Cadoganas pareiškė, kad britų kariuomenė sauganti tik ramybę krašte ir nesikišanti į politinius reikalus. Britams esą svetimi Raudonosios armijos metodai: plėsti, žudyti ir terorizuoti. Graikijos delegatas pareiškė, kad britų kariuomenė esanti Graikijoje tik vyriausybei prašant iki krašto tiek ansitvar-kys, kad pats galės išsaugoti vidaus tvarkę ir ramybę.

- Londonas. Britų komunistų partijos sukurstyti asmeną Londono savavališkai įsibrovė į butus ir juos užėmė. Tokia savavališka butų užėmimo akcija tebevykdoma. Attlee pareiškė, kad savavališkas butų užėmimas esąs priešingas įstatymams ir bus baudžiamas. Policijai įsakytą tvarką nesilaikančius suimti.

- Vašingtonas. Tikimasi, kad prez. Trumanas isikiš į jūrinių streiką ir bandys jį užbaigti.

- Londonas. Atidarydamas Palestinos konferenciją, Attlee pareiškė, kad dabartinė padėtis Palestinoje negali būti pakenčiama. Tokia padėtis įpareigoja britų vyriausybę įspręsti Palestinos problemą. Britų vyriausybė norėtų padėti arabams ir žydams surasti tinkamą išėjimą iš suviduriosios padėties. Britų vyriausybė paruošė atitinkamą planą, kuris nėra primetamas, bet sudaromos sąlygos kiekvienam prie jo pridėti savo pastabas ar pataisas. Sirijos delegatas padėkojo Attlee už pranešimą ir pažadėjo savo nusistatymą išdė-

tyti vėliau. Makedonijos ir Tesalijos karinis gubernatorius atvyko į Atėnus aptarti priemonių prieš kairiųjų užpuolėnėjimus. Atentatai ir išsišokimai šioje srityje vis dažnėja. Paskutiniu metu gatvėse net buvo padėtos minos. Šios minos osančios panaudojamos iš vokiečių užminuotų ir dar neišvalytų laukų. Tokiu būdu daug asmenų yra žuvę.

- Naujorkas. Ūkio Tarybos posėdyje Jugoslavijos atstovas pareikalavo gražinti 150 jugoslavų laivų, kurie plaukiojo Dunojumi. Juos vokiečiai išgabeno į Vokietiją, o dabar jie yra amerikiečių žinioje. JAV delegatas pareiškė, kad šis klausimas bus svarstomas drauge su Dunojaus susisiekimo klausimu. Jugoslavijos delegatas, remiamas rusų, protestavo prieš tai. Taryba nutarė jugoslavų reikalavimą atmesti.

- Londonas. Trečiadienį Palestinos konferencijoje kalbėjo 7 arabų valstybių vardu vienas kalbėtojas. Jis pareiškė, kad jokia Palestinos dalis negali būti atskirta iš viso pasaulio tvarių tautų pobūgiams argyvendinti. Žydų problema yra pasaulinė, todėl ji gali būti išspręsta tik viso pasaulio pastangomis. Toliau kalbėtojas pripažino tą pagelbą, kurią britai suteikė arabų nepriklausomybei įgyvendinti. Jei žydams Palestinoje būtų suteikta nepriklausomybė, tai visi ūkiniai santykiai tarp Britanijos ir arabų valstybių būtų nutraukti.

- Naujorkas. JAV jūrinių streiko komitetas prašo prof. sąjungas paskelbti generalinį darbininkų streiką, jeigu per 24 val. jūrinių atlyginimas nebus padidintas.

- Londonas. Jugoslavija ir Graikija pasikeitė notomis ryšium su įvykusiu vieno graikų lėktuvo internavimu Jugoslavijoje. Jugoslavija protestuoja prieš jos teritorijos pažeidimą, o Graikija reikalauja gražinti internuotą lėktuvą ir jo pilotą.

- Vašingtonas. Vyr. amerikiečių okupacinių pajėgų vadas Austrijoje gen. Clarkas išvyko į Vašingtoną. Paryžiuje gen. Clarkas kalbėjosi su Ryrnesu dėl paskolos Austrijai. Austrijai bus suteikta 150 milijonų dolerių paskola.